

Opluchting en tevredenheid over nieuw Natura 2000-gebied

▲ Op de Nieuwkoopse Plassen komen soms de veenbonken boven drijven. ARCHIEFFOTO RIANNE DEN BALVERT

Alleen ballonvaarder dupe 'natuurakkoord'

NIUWKOOP | Na jarenlang verhitte discussies, vermeende complotten en verwijten over en weer ligt er nu een akkoord over de Nieuwkoopse Plassen en de Haeck, het grootste Natura 2000-gebied in het Groene Hart.

IMAN VROMAN en SARIE KATSMAN

De algemene reactie nu het Beheerplan voor het toekomstige Natura 2000-gebied haalbaar en betaalbaar blijkt, is er een van opluchting. Boeren, natuurbeschermers, ondernemers, provincie en gemeenten zijn er ondanks hun tegengestelde belangen samen uitgekomen en dat stemt tevreden.

Martijn van Schie van Natuurmonumenten, een van de eigenaren in het Europese natuurgebied, laat weten dat hij 'ontzettend blij' is met het akkoord. De komende jaren is er voldoende geld om het veenmosrietland te vernieuwen, zodat het weer tegen een stootje kan. Het stikstofrapport, dat in 2010 opeens uit de lucht kwam vallen en waarop het beheerplan dreigde te stranden, is na alle commotie die het veroorzaakte, bijgesteld.

Van een storm in een glas water wil Van Schie echter niet spreken. „Deze uitkomst was er niet geweest zonder de discussie”, is zijn redenering. „Het is nu volle kracht vooruit.”

Veenmosrietland

Extra maatregelen om het zeldzame veenmosrietland te redden, blijken niet langer een vereiste. Het waardevolle rietland dreigde te verdwijnen doordat er te veel stikstof neerdaalde in het gebied. Stikstof werkt als mest; funest voor de planten in het rietland die het beste gedijen in een voedselarm milieu. Uiteindelijk zou dat ook de zeldzame dieren die er leven de das omdoen.

De veehouders rond de plassen hoeven niet méér te investeren in reductie van de stikstof-uitstoot dan hun collega's elders in het land. Dat

◀ **Wethouder Guus Elkhuizen: 'Mislukking was nagel aan mijn doodskist geweest.'**

ARCHIEFFOTO

zelfde geldt voor de andere bedrijven. Ook recreanten krijgen geen extra beperkingen opgelegd.

De enige uitzondering treft de ballonvaarders. Die moeten in de toekomst de plassen en moerassen rond Nieuwkoop en de Meije links laten liggen. Dat leed is te overzien, want de ballonvaart was al aan beperkingen gebonden. Zo was het verboden op grotere hoogte over te varen, vanwege de nabijheid van luchthaven Schiphol.

Klaas Barendregt, woordvoerder van de agrarische belangenorganisatie LTO: „Meer dan vijf jaar zijn we aan het stoeien geweest. Het gebied dreigde op slot te gaan.”

Nu blijkt dat de landelijke regels die volgend jaar ingaan om de uitstoot van stikstof te beperken, voldoende zijn om het veenmosrietland te redden. Wel is het zo dat deze natuur sneller verjongd moet worden, maar daarvoor komt geld beschikbaar. Barendregt koestert geen wrok. Hij spreekt van een enerverend proces.

„De discussie was soms grimmig. Het heeft wel op scherp gestaan.”

De aanname dat de regio zoveel stikstof veroorzaakt zorgde voor 'een wrang gevoel'. „Het leek”, zegt

Barendregt, „alsof er een dubbele agenda was bij de provincie Zuid-Holland.” Kort door de bocht: de stikstofdiscussie leek gebruikt te worden om van de boerenbedrijven uit de graslanden tussen Meije en plassen af te komen. Maar: „Eind goed, al goed.”

De Nieuwkoopse wethouder Guus Elkhuizen is trots, dat het project waaraan hij zo vele jaren hard heeft gewerkt, zo succesvol wordt afgerond. „Een mislukking was echt een nagel aan mijn doodskist geweest,” geeft hij toe. „Maar nu voelt het als een kroonjuweel.”

Het mooiste is dat al die tegengestelde belangen niet zijn blijven hangen in 'hakken in het zand'. „Het wij-zijgehalte was een tijdlang heel groot, het vertrouwen in elkaar en in de overheid was totaal weg. Die tegengestelde belangen moesten toch op de een of andere manier in balans komen met de Europese verplichting die er lag: de Nieuwkoopse Plassen en de Haeck moesten Natura 2000-gebied worden. Dat lag vast.”

Toen het beruchte stikstofrapport alle tegenstellingen extra op scherp zette, lag een drama voor Nieuwkoop en wijde omgeving op de loer: een totale economische verlamming van het gebied.

De discussie was soms grimmig, het heeft wel op scherp gestaan

–Klaas Barendregt (LTO)

„Dat besef was een omslagmoment. Wij zijn toen naar de provincie gestapt en zeiden: we moeten nu eens echt gaan luisteren naar elkaar. Met alleen inspraak bereik je niets,

INNOVATIE ZEGVELD

Exstraatjes helpen mee

Het Veenweiden Innovatiecentrum in Zegveld kan veehouders die zelf extra maatregelen willen nemen om stikstof terug te dringen, op weg helpen. Daar wordt onderzoek gedaan naar het draineren van weilanden, met als doel het snelle verbranden van veen te voorkomen. Op die manier wordt ook de uitstoot van voedingsstoffen beperkt. Andere opties zijn aanpassen van de stallen, ander veevoer en nieuwe methoden van mest uitrijden, zoals drijfmest combineren met een nevelspuit.

met medezeggenschap wel. Dan neem je elkaar serieus. Dat werkte prima: het vertrouwen kwam terug. Een prachtig stuk groepswerk is er afgeleverd: je zou kunnen zeggen dat de participatiemaatschappij waarover Rutte het heeft, hier bij ons is uitgevonden.”

Ook Elkhuizen geeft toe, net als gedeputeerde Han Weber, dat cruciaal in het hele proces is geweest dat het rijk genoeg geld geeft om het natuurherstel in de Nieuwkoopse Plassen een handje te helpen.

„Anders was het beheerplan niet betaalbaar geweest en was Nieuwkoop echt op slot gegaan. Maar we zijn er nog niet. We hebben nu de sleutel tot het succes voor dit Natura 2000-gebied gevonden, maar de stikstofproblematiek blijft zeker aanwezig. Bij elke bedrijfsuitbreiding, tot kilometers in de omtrek van de plassen, zal gekeken worden hoeveel stikstofuitstoot er daardoor bij zal komen. Het blijft passen en meten.”

EVEN VRAGEN AAN

Michiel v. Duurling
–talentvolle debatterder

'Ik moest thuis wel kunnen debatteren'

De best debatterende middelbare scholieren van Nederland verzamelen zich deze week. Michiel van Duurling (16) uit Bodegraven is één van hen. De leerlingen spelen de rol van Europarlementariër tijdens de Model European Parliament-conferentie (MEP).

Waarom mag jij hieraan meedoen?

„We hebben het gemeenteraadspel op mijn school gespeeld, het Scala College in Alphen. Daarbij was ik de beste van mijn klas. Ik moest de standpunten van GroenLinks verdedigen, geen partij die mij nauw aan het hart ligt. Toch ging het mij blijkbaar goed af. Daarom mocht ik meedoen aan de provinciale voorrondes, waar ik samen met Peter Gabriëls tot beste van de school werd verkozen.”

Ben je veel met politiek bezig, waardoor je zo goed kunt debatteren?

„Ik ben er wel mee bezig, maar heb het debatteren vooral van mijn familie geleerd. Mijn vader en broer kunnen goed discussiëren en mijn zus heeft altijd een weerwoord. Ik werd hierdoor gedwongen om het ook te kunnen en bovendien heb ik graag mijn zin.”

Hoe zit deze week er voor jou uit?

„Ik ben de voorzitter van de commissie constitutionele zaken. Onze commissie vergaderde begin deze week in het provinciehuis van Utrecht en daar verbleef ik in een gastgezin. Woensdag tot en met vrijdag zitten we met alle deelnemers in een hostel in Den Haag, waar we onder meer de Eerste en Tweede Kamer bezoeken. We zijn gelukkig niet alleen serieus bezig. Zo hebben we een keer 's avonds een biertje gedronken in een poolcentrum.”

Wil je later de politiek in?

„Ik wil na mijn opleiding naar de Koninklijke Militaire Academie, dus geen politiek voor mij. Al zijn defensie en de politiek natuurlijk nauw met elkaar verbonden.”

RUBEN STRUBBE